

Poučavanje usmjereno na studenta

SCL – Student centered learning

Daliborka Pašić

Ured za cjeloživotno obrazovanje nastavnika

Okvir - izvori

- Standards and guidelines for quality assurance in the EHEA (ESG) 2015, https://www.azvo.hr/images/stories/kvaliteta/ESG_HR_final.pdf
- Time for a New Paradigma in Education: Student-centered learning: SCL Toolkit, European Student's Union & Educational Institut, <https://www.azvo.hr/hr/publikacije/ostali-dokumenti>
- Drugi sastanak Mreže jedinica sustava osiguravanja kvalitete na visokim učilištima u Hrvatskoj (CroQAnet), radionica Poučavanje usmjereno na studenta: zašto i kako?, prof. dr. sc. Svjetlana Kolić-Vehovec, prezentacija Poučavanje usmjereno na studente – osnovni principi i koristi za dionike Aleksandar Šušnjar <http://croqanet.azvo.hr/hr/>
- Wagenaar, R. (2014), Competences and learning outcomes: a panacea for understanding the (new) role of Higher Education, <https://www.researchgate.net>
- The Bologna process revisited: future of the EHEA; <http://bologna-erevan2015.ehea.info/pages/view/documents>
- Bologna with Student Eyes 2015, <https://www.azvo.hr/hr/publikacije/ostali-dokumenti>
- Strategija studija i studiranja Sveučilišta u Zagrebu (2014. - 2025.), <http://www.novebojeznanja.hr/strategija/visoko-obrazovanje/12>

Što je poučavanje usmjereno na studenta?

- Na što još može poučavanje biti usmjereno?
- Koji su razlozi za poučavanje usmjereno na...?
- Što je od toga trenutno dominantno na vašoj sastavnici? Zašto?
- Kako to znate?
- Što želite/ćete učiniti u vezi s tim?

Poučavanje usmjereno na studenta

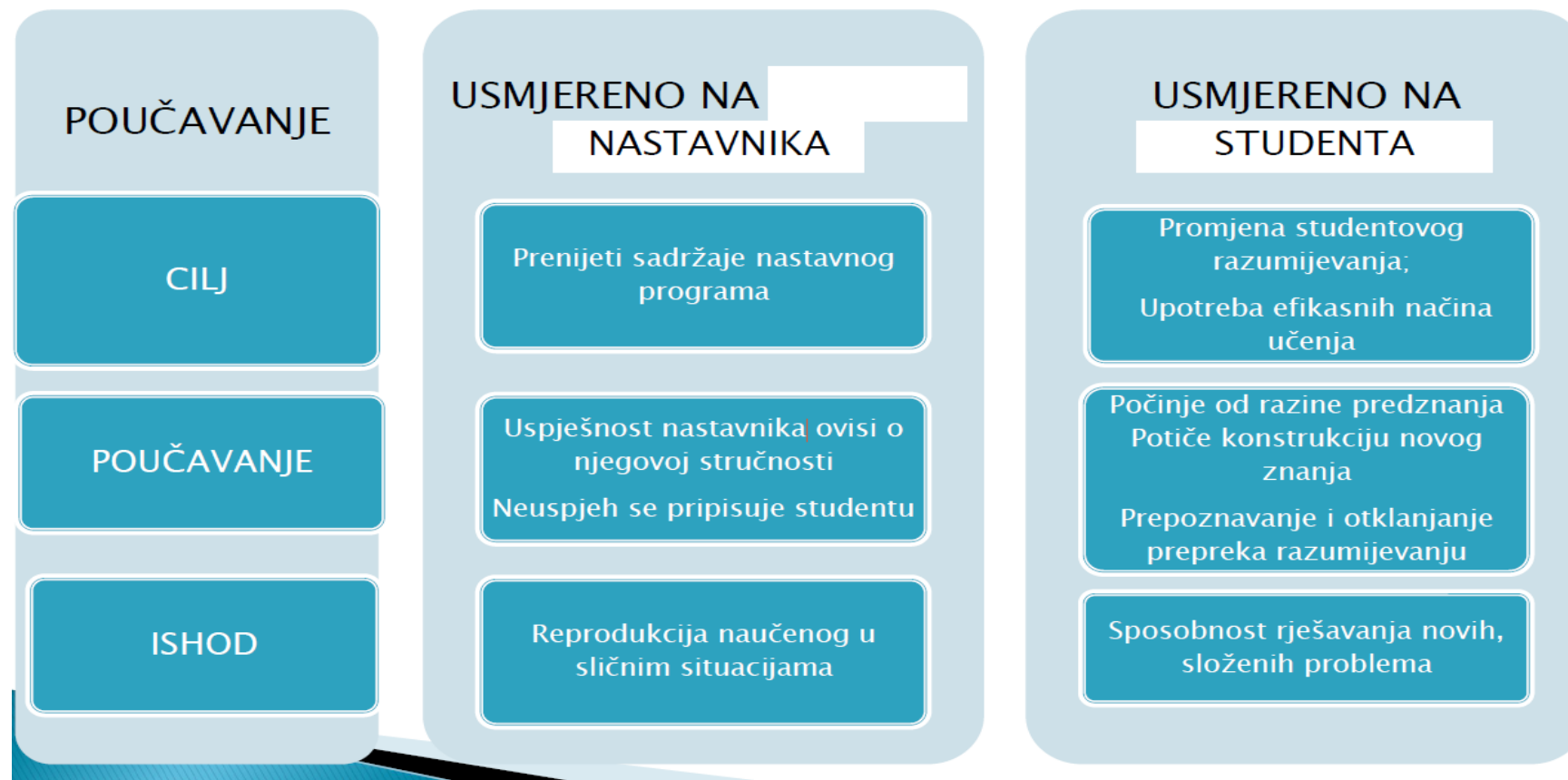
- dominantna ideja u poučavanju u visokom školstvu danas
- temeljena na konstruktivističkoj teoriji učenja (teoretičari 20 stoljeća: Hayward , Dewey, Rogers, Knowles...)
- kompetencijski pristup poučavanju
- **Razlozi:**
 - nova uloga visokih učilišta - velika očekivanja - tržište rada – potrebne kompetencije
 - inkluzivno i masovno studiranje, heterogenost studenata
 - očekivanja studenata – ne zanimaju ih činjenice nego dublje razumijevanje i konkretna primjena znanja

Promjena paradigme

Povezivanje ishoda s kompetencijama i fokusom na razvoju kompetencija kod studenata kroz ishode procesa učenja, postaje jasno da se mora dogoditi promjena u visokom obrazovanju, s dominantnog pristupa sadržaj/nastavnik u središtu, na pristup student u centru.

(Wagenaar, 2014)

Poučavanje usmjereno na studenta: zašto i kako?, prof. dr. sc. Svjetlana Kolić-Vehovec

Bolonjski proces – naučene lekcije (između ostalih)

- Učenje usmjereno na studenta nije uvijek jasno prepoznato kao jedan od glavnih stupova *European degree structure* (kvalifikacijski okvir) i nije dovoljno asimilirano i implementirano u akademskoj zajednici.
- SCL se mora ugraditi i u oblikovanje programa i u izvedbu te treba imati utjecaj na cijeli proces učenja/poučavanja kroz stvaranje željene okoline za učenje.
- SCL se može odvijati samo ondje gdje se i studenti i nastavnici žele uključiti u konstruktivni dijalog kao i u proces u kooperativnog učenja kako bi razvili korisne kompetencije.

The Bologna process revisited: future of the EHEA, 2015.

Europski standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete (ESG 2015)

- **Standard 1.3.: Učenje, poučavanje i vrjednovanje usmjereni na studenta**

Standard: Visoka učilišta moraju osigurati da se programi izvode na način koji potiče studente na preuzimanje aktivne uloge u ostvarivanju procesa učenja i da vrjednovanje studenata odražava takav pristup.

- Smjernice: Učenje i poučavanje usmjereni na studenta imaju važnu ulogu u poticanju motiviranosti, samorefleksije i angažmana studenata u procesu učenja. To podrazumijeva pažljivo osmišljavanje studijskih programa i njihovog izvođenja, kao i vrjednovanja ishoda.

Ključne odlike pristupa usmjerenog na studenta

- Aktivno učenje
- Dubinsko razumijevanje
- Povećan osjećaj samostalnosti i odgovornosti kod studenata
- Međuzavisnost nastavnika i studenta
- Međusobno poštovanje u odnosu nastavnik - student

Principi SCL pristupa

1. Kontinuirani refleksivni proces
 - propitivanje konteksta
 - kontinuirano unaprjeđenje iskustva učenja
 - osiguravanje da se ishodi učenja postižu na način koji potiče kritičko mišljenje i transferne/generičke vještine
2. Podržava različite kontekste, stilove učenja i poučavanja.
3. Studenti imaju različite stilove učenja (pedagoške potrebe).
4. Studenti imaju različite potrebe i interese.

Principi SCL pristupa

5. Mogućnost izbora - središte je učinkovitog učenja.
6. Studenti imaju različito iskustvo i prethodno znanje.
7. Studenti bi trebali imati kontrolu nad svojim učenjem.
8. Omogućiti ne pripovijedati.
9. Za učenje je potrebna suradnja između studenata i nastavnika
 - učenje nastaje u konstruktivnoj interakciji i partnerskom odnosu

Primjena SCL pristupa

- Koju god metodu koristite pokušajte osigurati **aktivnu ulogu studenta**.
- Kombinacija **različitih načina i metoda** stimulira **motivaciju** kod različitih studenata.
- **Različiti načini vrjednovanja**, kolegijalno i samovrjednovanje (odgovornost i na studentu, izbor kriterija, standarda...)
- Osigurati da kolegij i program omogući studentu postizanje namjeravanih ishoda.

Primjena SCL-a

- Tražite povratnu informaciju od studenata kroz razgovor o sadržaju, metodama, vrjednovanju itd.
- Koristite **Informacijsko komunikacijsku tehnologiju na interaktivan** način.
- Imajte na umu da student može birati što i kako će učiti (mobilnost i ECTS).
- Studenti trebaju biti vrjednovani korištenjem objavljenih kriterija, regulativa i procedura koje se konzistentno primjenjuju (ESG, 2015)...
- Upoznajte studente s ishodima učenja (što će učiti, kako, kako će se vrjednovati), koje će kompetencije razviti...
- **ECTS** treba biti temeljen na ishodima učenja i **izmjerenom studentskom opterećenju**.

- nedovoljna motiviranost/otpor studenata i nastavnika
- nenaviknutost studenata da budu aktivni
- nedovoljni resursi
- veliko vrijeme za pripremu
- nedovoljno predznanje studenata
- povezivanje ishoda različitih kolegija s ciljem ostvarivanja ishoda studija
- nedovoljna educiranost dionika
- promjena svijesti i mentaliteta nastavnika i studenata
- heterogenost studenata
- nedovoljno prepoznavanje inovativnosti nastavnika (nagrađivanje)
- loša percepcija visokoškolskog obrazovanja
- otpor studenata prema suradničkom učenju
- otpor nastavnika prema stalnom usavršavanju
- niska razina samokritičnosti
- nezainteresiranost nastavnika za studente

Odgovori sudionika radionice Poučavanje usmjereno na studenta: zašto i kako?, prof. dr. sc. Svjetlana Kolić-Vehovec, sastanak Mreže jedinica sustava osiguravanja kvalitete na visokim učilištima u Hrvatskoj

Kako utvrditi/vrjednovati postojanje SCL pristupa tijekom unutarnje prosudbe?

- Uvid u izvedbene planove-način vrjednovanja
- Usporediti ishode učenja s metodama poučavanja i načinima vrjednovanja
- Analiza uzoraka ispitnih pitanja i usporedba s ishodima
- Posjet auditora nastavi
- Studentske ankete
- Anketiranje nastavnika
- Samovrjednovanje nastavnika
- Peer-review (istorazinska procjena) - analiza provedenih postupaka
- Razgovori sa studentima i nastavnicima
- Fokus grupe
- Postojanje plana usavršavanja nastavnika

Što želite učiniti u vezi s tim?

Nastavnik je odgovoran za svoj rad i kontinuirano unapređenje nastavničkih, istraživačkih i stvaralačkih kompetencija. Temeljem toga ima autonomiju procijeniti kako će i koje obrazovne i metodičke pristupe primijeniti u nastavi, kako bi osigurao postizanje postavljenih ishoda učenja, razvijao kreativnost, inovativnost i inicijativnost kod studenata ...

Strategija studija i studiranja Sveučilišta u Zagrebu (2014. - 2025.)

<http://www.novebojeznanja.hr/strategija/visoko-obrazovanje/12>

Preporuka za kraj:

- <https://www.youtube.com/watch?v=Z9orbxoRofI>
- <https://www.youtube.com/watch?v=ZILH5MyZVRc&t=306s>

Hvala na pažnji!

dpasic@unizg.hr